

ชื่อ เรื่องวิทยานิพนธ์: การใช้สื่อการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษา
ตามแผนพัฒนาการศึกษา ในชุมชนพื้นที่สูง

ชื่อผู้ เขียน: นายวรวัฒน์ รัสมิ์

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต: สาขาวิชา เทคโนโลยีทางการศึกษา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์:

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิรุต สุพรรณชาติ	ประธานกรรมการ
อาจารย์ นิยะพันธ์ วงศ์อุดม	กรรมการ
อาจารย์ พงษ์ศักดิ์ ไชยทิพย์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการศึกษา การใช้สื่อการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษา ตามแผนพัฒนาการศึกษาในชุมชนพื้นที่สูง ประชากร ได้แก่ผู้บริหาร 10 คน และครูผู้สอน 60 คน ในโรงเรียนโครงการทดลองการใช้แผนพัฒนาการศึกษาในชุมชนพื้นที่สูง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า

การใช้สื่อการสอนของครูผู้สอนตามแผนการพัฒนาการศึกษาชุมชนพื้นที่สูง

ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า สื่อการสอนที่กำหนดไว้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและตรงกับจุดมุ่งหมายของเนื้อเรื่องในระดับมาก ส่วนแหล่งที่มาของสื่อการสอน มาจากสถานที่เป็นจริงในห้องเรียนหรือบริเวณโรงเรียนและของส่วนตัวมาก

สำหรับการใช้สื่อการสอนในประเด็นการปฏิบัติตนก่อนการใช้ ระหว่างการใช้ และหลังการใช้สื่อการสอน พบว่า ก่อนใช้สื่อการสอน ครูผู้สอนส่วนใหญ่คำนึงถึงการทบทวนเรื่องที่เรียนมาแล้วและ เตรียมนักเรียนโดยการกระตุ้นให้เกิดความสนใจในระดับมาก ระหว่างการใช้สื่อการสอนครูผู้สอนส่วนใหญ่ใช้สื่อการสอนโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมด้วยในระดับมาก และ

หลังการใช้สื่อการสอนครูผู้สอนส่วนใหญ่ปฏิบัติในระดับมาก คือ การเก็บสื่อการสอนไว้ใช้ในคราวต่อไป

การมีสื่อการสอน ปริมาณการใช้สื่อการสอน และการใช้สื่อการสอนอื่นทดแทนสื่อการสอนที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาในชุมชนพื้นที่สูง

ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีสื่อการสอนตามที่กำหนดไว้และมีปริมาณการใช้สื่อการสอนในระดับปานกลาง ส่วนสื่อการสอนที่ใช้ทดแทนสื่อการสอนที่ไม่มีได้แก่ 1) รูปภาพ 2) ของจริง 3) การบรรยาย 4) บทบาทสมมุติ 5) การสาธิต 6) การอภิปราย 7) การปฏิบัติจริง และ 8) สิ่งที่มีรูปทรงหรือรูปร่างคล้ายกัน

การมีสื่อการสอน และความต้องการในการจัดหาสื่อการสอนของผู้บริหารที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาในชุมชนพื้นที่สูง

ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าภายในโรงเรียนที่ตนปฏิบัติงานอยู่นั้นมีสื่อการสอนตามที่กำหนดไว้ และมีความต้องการที่จะจัดหาสื่อการสอนมาสนับสนุนตามแผนพัฒนาการศึกษาในชุมชนพื้นที่สูงในระดับปานกลาง

ปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูผู้สอนตามแผนการพัฒนาการศึกษาชุมชนพื้นที่สูง

ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีปัญหาในการใช้สื่อการสอน คือ 1) ขาดแคลนงบประมาณ 2) ได้รับการสนับสนุนสื่อการสอนจากหน่วยงานอื่นน้อย 3) สื่อการสอนที่มุ่งใจมาใช้ใหม่ ๆ ไม่มีบางชนิดไม่คงทน 4) ครูผู้สอนไม่มีความรู้ ความชำนาญและไม่นิยมใช้สื่อการสอน 5) ขาดสถานที่ในการจัดเก็บรักษาสื่อการสอน 6) อาคารและห้องเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้สื่อการสอน และ 7) การนำสื่อการสอนจากแหล่งอื่นมาใช้ในโรงเรียนไม่สะดวก

ปัญหาการจัดหาและการบริหารสื่อการสอนของผู้บริหารตามแผนพัฒนาการศึกษาชุมชนพื้นที่สูง

ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาในการจัดหาและการบริหารสื่อการสอนในด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) ด้านสภาพที่ตั้งและอาคารเรียน โรงเรียนอยู่ในท้องถื่นทุรกันดาร การคมนาคมไม่สะดวก อาคารเรียนและห้องเรียนขาดแคลน ไม่เพียงพอ และไม่เหมาะสมต่อการใช้และจัดเก็บรักษาสื่อการสอน 2) ด้านความร่วมมือจากชุมชน ไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชนเท่าที่ควร

- 3) ด้านงบประมาณ พบว่า โรงเรียนได้รับงบประมาณล่าช้าและไม่เพียงพอต่อความต้องการ
- 4) ด้านการบริหารสื่อการสอน พบว่า ส่วนใหญ่โรงเรียนดำเนินการจัดหาสื่อการสอนเอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาไม่ให้ความสำคัญและการสนับสนุนการใช้สื่อการสอนของโรงเรียน
- 5) ครูไม่ให้ความสำคัญในการผลิตและการใช้สื่อการสอน

ข้อเสนอแนะของครูผู้สอนในการแก้ปัญหาในการใช้สื่อการสอน ตามแผนพัฒนาการศึกษาในชุมชนพื้นที่สูง

ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการใช้สื่อการสอน ดังนี้

- 1) ทางราชการควรจัดสื่อการสอนที่โรงเรียนผลิตเองไม่ได้ให้แก่โรงเรียน
- 2) ควรจัดให้มีการอบรมครูเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอนเฉพาะเรื่องที่สนใจ
- 3) โรงเรียนควรจัดห้องอุปกรณ์สำหรับผลิต เก็บรักษา และให้บริการด้านสื่อการสอน
- 4) ผู้บริหารโรงเรียนควรเห็นคุณค่าและสนับสนุนการใช้สื่อการสอน
- 5) โรงเรียนควรจัดงบประมาณเพื่อจัดหาสื่อการสอนโดยเฉพาะ
- 6) ควรมีการจัดตั้งศูนย์สื่อการสอนในระดับโรงเรียน และมีเจ้าหน้าที่ประจำให้คำปรึกษาแก่ครูในการใช้สื่อการสอน
- 7) ครูในโรงเรียนควรผลิตสื่อการสอนไว้ใช้ร่วมกัน
- 8) สถาบันราชภัฏประจำท้องถิ่นควรเป็นแหล่งบริการสื่อการสอน

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารในการแก้ปัญหาการบริหารสื่อการสอน ตามแผนพัฒนาการศึกษาในชุมชนพื้นที่สูง

ผู้บริหารมีข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการบริหารสื่อการสอนตามแผนพัฒนาการศึกษาในชุมชนพื้นที่สูง คือ

- 1) ควรจัดสรรงบประมาณให้มากกว่านี้
- 2) จัดฝึกอบรมครูเรื่องการผลิตและการใช้สื่อการสอน
- 3) สถาบันราชภัฏควรมีส่วนช่วยเหลือในด้านสื่อการสอนแก่โรงเรียน
- 4) หน่วยงานระดับอำเภอและจังหวัดควรมีบทบาทช่วยเหลือด้านสื่อการสอนแก่โรงเรียน
- 5) ควรจัดตั้งศูนย์สื่อการสอนในโรงเรียน และควรจัดหาบุคลากรรับผิดชอบโดยตรง

Thesis Title: Instructional Media Utilization of Elementary School Teachers under the Educational Development Plan in Highland Communities

Author: Mr.Vorawat Ratsamie

M.Ed.: Educational Technology

Examining Committee:

Assist. Prof. Niroot Supanchart	Chairman
Lecturer Piyapun Wong-Oudom	Member
Lecturer Pongsak Chaitip	Member

Abstract

The purpose of this research was to study the instructional media utilization of elementary school teachers under the Educational Development Plan in highland communities. The population comprised of 10 administrators and 60 teachers in the experimental project schools that practising the Educational Development Plan in highland community. Research instruments used in this study were questionnaires analyzed by using frequency, percentage, mean and descriptive analysis. The results were as follows;

Instructional media utilization of teachers under the Educational Development Plan in Highland Communities.

Most teachers viewed that the instructional media had the appropriateness in contents and objectives at the high level. Resources of instructional media were from classroom, around school or teachers' things.

Before, between and after using instructional media were found that most teachers considered the reviewing contents and prepared the students by motivating them at the high level. Between using instructional media, most teachers let the students joined the media at the high level. After using media, most teachers kept media to reuse in the next period at the high level.

Having instructional media, quantity of the using media and substitutional media that were determined in the Educational Developmental Plan in Highland Communities.

Most teachers had determined instructional media and had the quantity in using at the moderate level

The substitutional media were pictures, authentics, lectures, role play, demonstrations, discussion, practice and similar things.

Having instructional media and needs of administrators' availability in the Educational Development Plan in Highland Communities.

Most administrators viewed that there were instructional media and wanted to support the media for teachers at the moderate level.

Problems in using instructional media of teachers under the Educational Development Plan in Highland Communities.

Most teachers had the problems about. 1) The lack of budget. 2) The supporting media from other workplaces. 3) The lack of interesting media. 4) Teachers didn't have knowledge and skill in using media. 5) The lack of places for keeping media. 6) Building and classrooms didn't appropriate for using media and. 7) The inconvenience in taking media from another workplaces.

The administrators' providing and administrating media's problem.

Most administrators had problems in many ways; school's locating and building, community's cooperation, the lack of budget, the lack of supporting service and media supervision and teachers' uninterest in preparing media.

Teachers' suggestions to solve the problems.

Most teachers suggested that 1) The government official should provide some media for school. 2) The government official should provide workshop about producing media. 3) School should provide the extra rooms for media keeping. 4) Administrations should consider the importance of using media. 5) School should support budget. 6) There should be media centers and media supervisors. 7) Teachers should cooperate in producing media. 8) Radjapat Institute should be the center of media service.

Administrators' suggestions to solve the problems.

Most administrators suggested that 1) There should be more budget. 2) They should encourage teachers to attend workshop. 3) Rajapat Institute should provide more media for school. 4) The government official should help school more than today. 5) There should be media centers and media supervisors in school.